

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/227309

Plaats
's-Hertogenbosch

op de op 28 juni 2024 ontvangen aanvraag van Woonstichting 'thuis om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De activiteiten gaan over verduurzamingswerkzaamheden, uitgevoerd aan 37 grondgebonden woningen aan Fraterhof 1, 3, 5, 11-27 (oneven nummers), Fraterhof 6-28 (even nummers) en Witherenstraat 24-38 (even nummers) en 44-50 (even nummers) in postcodegebied 5504 in de gemeente Veldhoven.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Provincie Noord-Brabant
Namens dezen,

Dit document is digitaal ondertekend en bevat daardoor geen handtekening.

Besluit

Onderwerp

Op 28 juni 2024 hebben wij van Woonstichting 'thuis een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door het uitvoeren van verduurzamingswerkzaamheden. Deze activiteiten vinden plaats aan 37 grondgebonden woningen aan Fraterhof 1, 3, 5, 11-27 (oneven nummers), Fraterhof 6-28 (even nummers) en Witherenstraat 24-38 (even nummers) en 44-50 (even nummers) in postcodegebied 5504 in de gemeente Veldhoven.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit,

- I. aan Woonstichting 'thuis, Kronehoefstraat 83, 5612 HL, de gevraagde vergunning te verlenen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 11.37, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk wegnemen van nesten van de:
 - **huismus** (*Passer domesticus*);
 - **gierzwaluw** (*Apus apus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk verstoren van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - **laatvlieger** (*Eptesicus serotinus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het vernielen van rustplaatsen van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - **laatvlieger** (*Eptesicus serotinus*);

voor de periode vanaf de datum van bekendmaking van dit besluit tot en met 31 december 2026;

- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze gaat over de soorten als bedoeld onder I, onderdeel uitmaakt van dit besluit;
- III. aan dit besluit voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 2.7 'Voorschriften';
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van dit besluit:
 - Ecologische quickscan complex 465 in Veldhoven door Natuurlink. Rapportnummer: EQ-1226, status Definitief d.d. 4 maart 2024 (hierna: de quickscan flora en fauna);
 - Aanvullend ecologisch onderzoek naar vleermuizen – complex 465.1 te Veldhoven door Natuurlink. Rapportnummer: AV-VL-2023-465, status Definitief d.d. 21 juni 2024 (hierna: het nader vleermuisonderzoek);
 - Aanvullend ecologisch onderzoek naar huismus en gierzwaluw – complexen 465 en 417 te Veldhoven door Natuurlink. Rapportnummer: AV-VO-2023-113, status Definitief d.d. 1 september 2023 (hierna: het nader huismus- en gierzwaluwonderzoek);
 - Activiteitenplan complex 465.1 in Veldhoven door Natuurlink. Rapportnummer: AP-1223, status Definitief d.d. 25 juni 2024 (hierna: het activiteitenplan);

- Mitigatieplan en ontmoedigingsplan complex 413.1 in Veldhoven door Natuurlink. Rapportnummer: MG-1223, status Definitief d.d. 25 juni 2024 (hierna: het mitigatieplan);
- Bepaling uitwijkmogelijkheden laatvlieger rond het Fraterhof te Veldhoven door Natuurlink. Rapportnummer: IS-1224, status definitief d.d. 28 november 2024 (hierna: de bepaling uitwijkmogelijkheden laatvlieger);
- Uitwerking mitigatieschoorsteen ten behoeve van laatvlieger en kraamverblijfplaatsen gewone dwergvleermuis door Natuurlink. Rapportnummer: OW-1224, status Definitief d.d. 25 juni 2024 (hierna: de uitwerking mitigatieschoorsteen);
- Aanvullende gegevens van 15 oktober, 6 en 28 november 2024;
- Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie;
- Bijlage 2: locaties van de maatregelen; en
- Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1).

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit en wordt u door dit besluit rechtstreeks in uw belang getroffen, dan kunt u een bezwaarschrift hiertegen indienen. Dit kan tot 6 weken na de dag van verzending van het besluit. De verzenddatum is terug te vinden in de kennisgeving.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Het besluit treedt in werking de dag na verzending van het besluit. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. De rechter besluit dan of het besluit wordt geschorst.

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor:

<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht) en/of het indienen van een beroepschrift.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
PROCEDURELE OVERWEGINGEN	6
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	7
1. WETTELIJK KADER - OMGEVINGSWET	7
1.1 <i>BESCHERMINGSREGIMES</i>	7
1.2 <i>OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT</i>	7
2. TOETSING EFFECTEN RUIMTELIJKE INGREEP	8
2.1 <i>AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN</i>	8
2.2 <i>ONDERZOEK SOORTEN</i>	8
2.3 <i>MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN</i>	9
2.4 <i>ALTERNATIEVENAFWEGING</i>	9
2.5 <i>BELANG VAN DE AANVRAAG</i>	11
2.6 <i>MAATREGELEN</i>	12
2.7 <i>VOORSCHRIFTEN</i>	16
3. CONCLUSIE	20
BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE.....	21
BIJLAGE 2. LOCATIES VAN DE MAATREGELEN.....	22
BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN	26

Procedurele overwegingen

Aanvraag

Op 28 juni 2024 hebben wij van Woonstichting 'thuis een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g) ontvangen. De aanvraag is op 15 oktober, 6 en 28 november 2024 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/227309.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) volgens artikel 5.10, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als het aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving of activiteit onder de Omgevingswet kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan de flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet niet betrokken.

Inhoudelijke overwegingen

1. Wettelijk kader - Omgevingswet

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Paragraaf 11.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de vergunning.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Paragraaf 11.2.3 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Paragraaf 11.2.4 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Voor alle inheemse soorten geldt in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een vergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In onder andere artikel 5.40 en artikel 18.10 van de Ow zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

1.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben de Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: Verordening) vastgesteld. Voor een flora- en fauna-activiteit zijn aanvullende kaders vastgelegd. Zo zijn voor bepaalde soorten en handelingen vrijstellingen opgenomen. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Verordening.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

De aangevraagde activiteiten gaan over verduurzamingswerkzaamheden, bestaande uit:

- de complete vervanging van het buitendak inclusief het verwijderen van asbesthoudend dakbeschot;
- het renoveren of vervangen van de dakkapellen;
- het aanbrengen van HR++ glas;
- het vervangen van kozijnen en ramen;
- schilderwerkzaamheden;
- het aanbrengen van mechanische ventilatie; en
- het doorvoeren van de warmtepomp door het dak.

Deze activiteiten vinden plaats aan 37 grondgebonden woningen aan Fraterhof 1, 3, 5, 11-27 (oneven nummers), Fraterhof 6-28 (even nummers) en Witherenstraat 24-38 (even nummers) en 44-50 (even nummers) in postcodegebied 5504 in de gemeente Veldhoven.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij de aanvraag gevoegde rapportages van het nader vleermuisonderzoek en het nader huismus- en gierzwaluwonderzoek.

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFP/verspreidingsatlassen). Op 17 februari 2024 heeft een veldbezoek in het kader van een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. Hieruit kwam naar voren dat de bebouwing binnen het plangebied onder andere geschikt is als nest- en/of verblijfplaats voor de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Er is in de periode april-mei 2023 conform het Kennisdocument van de huismus (BIJ12, 2023) onderzoek uitgevoerd naar nestlocaties en leefgebied van de huismus binnen het plangebied. Er is in de periode mei-juli 2023 conform het Kennisdocument van de gierzwaluw (BIJ12, 2023) onderzoek uitgevoerd naar nestlocaties van de gierzwaluw binnen het plangebied. In de periode van augustus-september 2023 is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. In de periode van mei-juni 2024 is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar zomer- en kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Het aanvullend vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, 2021).

Beoordeling ochtendronde op de fiets

Een ochtendronde naar zomer- en kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger, welke is uitgevoerd op de fiets, wordt in de regel niet akkoord bevonden. Dit omdat op deze manier zomerverblijfplaatsen en kleine (uiteengevallen) kraamverblijfplaatsen te snel gemist worden. In dit geval zijn de deelgebieden kleinschalig van aard en zijn de deelgebieden binnen enkele minuten te doorkruisen. Daarnaast nemen ochtendzwermen bij kraamverblijfplaatsen meer tijd in beslag waardoor deze langer waarneembaar zijn. Ook zijn tijdens de avond rondes voldoende ecologen ingezet om de aanwezigheid van de zomerverblijfplaatsen vast te stellen. De avondonderzoeken naar zomer- en kraamverblijfplaatsen zijn wel te voet uitgevoerd.

Het onderzoek naar paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger is eveneens uitgevoerd op de fiets. Dit is akkoord bevonden omdat de soort in de paarperiode zwermgedrag vertoont. Hierdoor is een groter gebied te overzien door rond te fietsen. Om bovengenoemde redenen is de toegepaste onderzoeksmethodiek akkoord bevonden.

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat er:

- 15 huismusnesten;
- 1 gierzwaluwnest;
- 2 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis; en
- 1 zomerverblijfplaats van de laatvlieger

aanwezig zijn in het plangebied.

Tevens geeft de aanvrager aan dat er 1 huismusnest binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden is gelegen. Deze nestlocatie kan gedurende de werkzaamheden mogelijk niet worden gebruikt, maar komt na de werkzaamheden weer beschikbaar.

De invliegopeningen van de huismusnesten bevinden zich onder de dakoverstekken op de kopse gevels en onder dakpannen aan zowel de kopse- als zijgevels. De nestlocatie van de gierzwaluw is aangetroffen onder een overhellende kantpan bij Fraterhof 5. 1 van de zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis bevindt zich onder het dak van Fraterhof 15-16 en de andere zomerverblijfplaats bevindt zich in de kopgevel van Witherenstraat 50. De locaties van de paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis konden niet precies worden vastgesteld. Op basis van de vastgestelde territoria valt niet uit te sluiten dat de paarverblijfplaatsen zich in de bebouwing binnen het plangebied bevinden. De laatvlieger is uitvliegend waargenomen bij de nok, vanuit de ruimte tussen de kantpan en het overstek van Fraterhof 23.

Door de werkzaamheden worden de nest- en verblijfplaatsen van de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger vernield. Tevens worden gewone dwergvleermuis en laatvliegers verstoord.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger te verlenen.

Locatie

De renovatie- en verduurzamingsmaatregelen zijn gebonden aan de huidige locatie van de woningen en kunnen daarom niet op alternatieve locaties worden uitgevoerd.

Inrichting

De woningen kunnen op verschillende manieren worden geïsoleerd. Het uitgangspunt is om een maximale energiebesparing te realiseren, zodat zo goed mogelijk wordt voldaan aan de belangen die met de verduurzaming zijn gediend (zie motivatie wettelijk belang).

Hiernaast wordt uiteraard ook gekeken naar de impact van de keuzes op bewoners, de risico's die bepaalde keuzes met zich meebrengen, de praktische uitvoerbaarheid, de gevolgen voor het nakomen van de nationale afspraken, de haalbaarheid, de planning en de kosten. Dit is een zeer complexe afweging waarbij al deze belangen tegen elkaar moeten worden afgewogen.

De keuze die de grootste gevolgen heeft voor de aangetroffen soorten betreft ofwel het volledig inpandig isoleren van de woningen of het aanpassen van de buitenschil van woningen. Vanuit het perspectief van maximale verduurzaming, praktische uitvoerbaarheid, kosten, planning als ook de impact op bewoners blijkt het inpandig isoleren geen realistische optie te zijn omdat dit zeer grote gevolgen heeft voor al deze aspecten. Woningen moeten dan bijvoorbeeld soms volledig worden leeggehaald, bewoners zullen tijdelijk moeten verhuizen en omdat er niet ter hoogte van de vloeren kan worden geïsoleerd ontstaan op deze plekken koudebruggen. Hierdoor is er een zeer grote kans op schimmelvorming in de woning wat niet goed is voor de gezondheid van bewoners. Het aanpakken van de buitenschil is het enige realistische en haalbare alternatief gebleken om de woningen te verduurzamen.

Werkwijze

Omdat de gehele schil zal worden aangepakt zal elke alternatieve werkwijze eenzelfde negatief effect veroorzaken. De verblijfplaatsen zullen bij alle mogelijke alternatieve werkwijzen (tijdelijk) verloren gaan. Alternatieve werkwijzen zullen daarom niet resulteren in minder of geen negatieve effecten.

Planning

De opdrachtgever moet elk jaar meer dan 300 woningen verduurzamen. Alle projecten worden volgordegeleed aansluitend gepland en uitgevoerd om dit doel te halen. Gezien de enorme opgave is het dan ook niet mogelijk om in bepaalde perioden van het jaar geen werkzaamheden uit te voeren. Buiten het feit dat het aanpassen van een projectplanningen grote financiële en organisatorische consequenties heeft, betekent het ook dat hierdoor andere projecten in voor fauna ongunstige perioden moet worden gepland. Een aanpassing van de planning die wellicht iets gunstiger uitpakt voor de aanwezige fauna in dit projectgebied heeft dan minder gunstige effecten voor de fauna in een ander projectgebied. Een alternatieve planning heeft dus ecologisch gezien vanuit dit perspectief geen toegevoegde waarde. In dit specifieke geval zal ook het gehele asbesthoudende dakbeschot moeten worden verwijderd. De woning heeft dan tijdelijk in het geheel geen dak. Het is om praktische redenen dan onwenselijk om dit midden in de winter uit te voeren omdat dan de kans op koude en slecht weer het grootst is. Het moet bovendien wettelijk gezien boven de 5 graden Celsius worden uitgevoerd.

Beoordeling werken in het broedseizoen van de gierzwaluw

Conform het Kennisdocument van de gierzwaluw (BIJ12, 2023) dienen activiteiten altijd buiten de kwetsbare periode van de gierzwaluw uitgevoerd te worden, tenzij er zwaarwegende factoren aan de orde zijn. Alle wooncorporaties hebben de wettelijke opgave om voor 2028 de woningen met de slechtste energieprestaties te verduurzamen. Voor de initiatiefnemer houdt dit in dat er elk jaar meer dan 300 woningen verduurzaamd moeten worden. De verduurzaming is noodzakelijk om klimaatopwarming als gevolg van CO₂-uitstoot te verminderen. Om dit tijdig te kunnen realiseren zal er door de wooncorporaties en alle uitvoerende partijen het gehele jaar door moeten worden gewerkt. Het is praktisch niet mogelijk om al deze woningen te verduurzamen buiten de kwetsbare periode van de gierzwaluw. Dit betekent namelijk dat de werkzaamheden ieder jaar een half jaar stilgelegd moeten worden. Dit brengt onevenredige hoge kosten met zich mee en zou ervoor zorgen dat de doelen niet gehaald kunnen worden.

Buiten het feit dat het aanpassen van de projectplanning grote financiële en organisatorische consequenties heeft, betekent het ook dat hierdoor andere projecten in voor de gierzwaluw ongunstige perioden moeten worden gepland.

Een aanpassing van de planning die wellicht iets gunstiger uitpakt voor de aanwezige gierzwaluwen in dit projectgebied heeft dan minder gunstige effecten voor de gierzwaluwen in een ander projectgebied. In de nabije omgeving liggen woningen met veel meer gierzwaluwnesten welke ook gerenoveerd moeten worden. Omdat er in dit projectgebied enkel 1 nest aanwezig is, is het gunstiger om de werkzaamheden op deze locatie binnen de kwetsbare periode uit te voeren. Hierdoor kunnen de woningen in de omgeving met veel gierzwaluwnesten buiten het broedseizoen plaatsvinden.

In dit specifieke geval zal ook het gehele asbesthoudende dakbeschot moeten worden verwijderd. Om deze reden is het niet uitvoeren van het project geen alternatief. De woning heeft door het verwijderen van het gehele dakbeschot tijdelijk geen dak. Het is om praktische redenen dan onwenselijk om dit in de winter/herfst uit te voeren omdat dan de kans op koude en slecht weer het grootst is. Het moet wettelijk gezien bovendien gedurende deze werkzaamheden boven de 5 Celsius zijn. Wij beoordelen deze onderbouwing als een zwaarwegende factor waarvoor het werken in het broedseizoen van de gierzwaluw akkoord is bevonden.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag zijn de belangen voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger te verlenen.

De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is gevraagd op grond van het belang 'van de volksgezondheid en openbare veiligheid' zoals genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, onder b van het Besluit kwaliteit leefomgeving, en het belang 'van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, onder b van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

De woningen in het plangebied zijn verouderd en voldoen niet meer aan de milieuprestaties die tegenwoordig worden gesteld aan woningen. Verduurzaming is daarom essentieel om een prettig en gezond leefklimaat te garanderen. Door de woningen goed te isoleren en te zorgen voor een gezond binnenklimaat kan een grote energiebesparing worden behaald en kunnen mensen comfortabeler wonen. Dit heeft een positief effect op de volksgezondheid. Een gebrekkig binnenklimaat kan namelijk resulteren in klachten in de vorm van tocht, vocht en schimmel, met de daarbij horende veiligheids- en gezondheidsrisico's. Er bestaat een verband tussen vocht en schimmel in de woning met voorkomen van symptomen van astma, bronchitis, chronische verkoudheid en reumatische aandoeningen. Uit onderzoek van het RIVM blijkt dat vocht en schimmelproblemen vooral voorkomen bij woning gebouwd voor 1992. De betreffende woningen zijn gebouwd begin jaren 60 waardoor vocht, tocht en schimmelproblemen aan de orde kunnen zijn bij deze woningen. Als deze problemen nog niet aan de orde zijn, zal de kans dat dit alsnog optreedt met de jaren alleen maar groter worden door slijtage en gebruik van de woningen.

Het verduurzamen van woningen is ook een opgave van de overheid die is vastgelegd in het landelijk energieakkoord 2013. In 2022 is ook een 'Nationale prestatieafspraken' gemaakt waarin woningcorporaties, gemeenten, huurders en het Rijk bindende afspraken hebben vastgelegd. Een onderdeel hiervan vormt de vergaande verduurzaming van meer dan 675.000 woningen. Hierin is ook afgesproken dat woningcorporaties al hun woningen met een E-, F-, of G-label tot en met 2028 versneld gaan verduurzamen. De energiebesparing leidt tot een reductie van de CO2 uitstoot en daarmee wordt een bijdrage geleverd aan het behalen van de klimaatdoelstellingen waaronder het akkoord van Parijs en het klimaatakkoord uit 2019. Het behalen van de klimaatdoelstellingen is van groot openbaar belang. Klimaatverandering heeft ook effect op onze gezondheid. We hebben meer last van UV (ultraviolet)-straling, hittestress, allergieën en luchtvervuiling.

Maatregelen die bijdragen aan het tegengaan van klimaatverandering hebben daarom ook een positief effect op de volksgezondheid.

Verder bestaat het huidige dakbeschoot van de woningen uit asbesthoudend materiaal dat ook in contact staat met de buitenlucht. Het gebeurt regelmatig dat de dakbeschotten beschadigd raken, ondanks dat bewoners of betrokken medewerkers op de hoogte zijn van de aanwezigheid van asbest. Dit vormt een gezondheidsrisico waarvan is besloten dat dit zo snel als mogelijk gesaneerd moet worden. Het vervangen van de daken is dus ook vanuit dit perspectief in het belang van de volksgezondheid.

2.6 Maatregelen

In het mitigatieplan en de aanvullende gegevens van 15 oktober, 6 en 28 november 2024 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Tijdelijke alternatieve nest- en verblijfplaatsen huismus

- Binnen een straal van 200 meter van de aangetroffen huismusnesten zijn eind april 2024, 3 huismustillen van type Faunaflex (Faunaproject) geplaatst. Eén til kan nest- en schuilgelegenheid bieden aan maximaal 12 huismussenkoppels.
- De huismustillen zijn november 2024 verplaatst.
- De huismustillen zijn minimaal drie maanden voor het ongeschikt maken van de oorspronkelijke nestplaatsen en de start van de werkzaamheden aanwezig.
- Twee huismustillen zullen nog een jaar aanwezig blijven als tijdelijke verblijfplaats voor een aangrenzend project. Na oplevering van het project zullen de huismustillen worden verwijderd om te kunnen worden ingezet bij andere projecten.

Tijdelijke alternatieve nestlocaties gierzwaluw

- In april 2024 zijn 3 nestkasten van type NK GZ 08 (Vivara Pro) geplaatst bij Magisterstraat 1.
- De gierzwaluwkasten zijn voor aanvang van het broedseizoen (half april tot en met eind augustus) beschikbaar.
- Bij het plaatsen van de kasten wordt er rekening gehouden met de volgende eisen:
 - de openingen van de nestkasten zullen minimaal 75 centimeter uit elkaar liggen;
 - de nestkasten worden zo dicht mogelijk bij de huidige nestplaats geplaatst;
 - de kasten worden zo hoog mogelijk geplaatst, minimaal op 4 meter hoogte;
 - de kasten worden voorzien van voldoende uitvliegruimte: minimaal 1 meter breed en 3 meter diep, zonder kans op verkeersslachtoffers; en
 - de kasten mogen niet te heet worden. De nieuwe nestplaatsen worden bij voorkeur op een hoek of langs de kopse kant van een gebouw in de koele, schaduwrijke noord- en oostgevels aangebracht. Wanneer de nestgelegenheden tussen 9 en 19 uur in de schaduw blijven onder bijvoorbeeld een dakrand of dakgoot, kunnen andere windrichtingen overwogen worden.
- De kasten aan Magisterstraat 1 zullen na het broedseizoen worden verwijderd omdat deze bebouwing wordt gesloopt. De kasten worden dan verplaatst naar Witherenstraat 50, waar ze permanent blijven hangen.

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

- In april 2024 zijn 4 kraamkasten van type VMT3a geplaatst binnen een straal van 100 meter van de aangetroffen verblijfplaatsen.

- In april 2024 is 1 paalkast (FaunaFlex) geplaatst.
- In april 2024 zijn 5 vleermuiskasten van type VK WS 01 (Vivara Pro) geplaatst.
- In april 2024 zijn 6 vleermuiskasten van type VK WS 10 (Vivara Pro) geplaatst.
- De kasten zijn geplaatst binnen een straal van 200 meter van locaties waar verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis zijn vastgesteld.
- Voor zomerverblijfplaatsen wordt er rekening gehouden met een gewenningsperiode van minimaal 3 maanden waarbij alleen de periode van april tot en met oktober worden meegerekend.
- Bij paarverblijfplaatsen wordt een periode van 6 maanden gewenning gehanteerd.
- Bij het plaatsen van de tijdelijke voorzieningen is rekening gehouden met de volgende eisen:
 - plaatsing binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen;
 - plaatsing buiten de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten;
 - een locatie die gelijk is aan of beter van kwaliteit is dan de oorspronkelijke situatie;
 - een hoogte hebben van minimaal 3 meter hoogte of vergelijkbare hoogte ten opzichte van de oorspronkelijke verblijfplaats;
 - een vrije aanvliegroete ter beschikking hebben;
 - vrij van kunstlicht;
 - vrij van verstoring;
 - buiten het bereik van predatoren als bijvoorbeeld de huiskat en steenmarter;
 - aanbieden van verschillende microklimaten door de voorzieningen op verschillende windrichtingen te plaatsen.
- Alle tijdelijke voorzieningen zullen na afloop van het project worden verwijderd en worden ingezet voor andere projecten. Het verwijderen vindt pas plaats na het verstrijken van de gewenningsperiode van de permanente voorzieningen.

Uitwijkmogelijkheden laatvlieger

- Er zijn geen tijdelijke alternatieve voorzieningen voor de laatvlieger gerealiseerd omdat het te lang duurt voordat laatvliegers nieuwe verblijfplaatsen accepteren. Het realiseren van tijdelijke voorzieningen voegt daarom weinig toe.
- Op 8 november en 26 november is de omgeving in een straal van 200 meter rondom de huidige zomerverblijfplaats van de laatvlieger bezocht. Tijdens de veldbezoeken is vastgesteld of er voldoende geschikte tijdelijke uitwijkmogelijkheden aanwezig zijn voor de laatvlieger om naar uit te wijken. De woningen zijn daarbij gecategoriseerd in “ongeschikt”, “geschikt” en “zeer geschikt” voor de laatvlieger (zie figuur 4 in bijlage 2).
- Woningen zijn als zeer geschikt aangemerkt wanneer de kantpannen direct op de buitenmuur aanwezig zijn. Vleermuizen hebben daarbij toegang tot zowel de ruimte onder het dak als de ruimte in de spouw. Er zijn 28 woningen binnen 200 meter van de huidige verblijfplaats als “zeer geschikt” aangemerkt.
- Woningen zijn als geschikt aangemerkt wanneer de kantpannen zijn gelegen op een dakoverstek op de kopse gevel, net zoals bij de aangetroffen zomerverblijfplaats. Vleermuizen hebben daarbij toegang tot de ruimte achter de kantpannen en de ruimte onder het dak. Er zijn 18 woningen binnen 200 meter van de huidige verblijfplaats als “geschikt” aangemerkt.
- Er zijn voldoende gelijkwaardige uitwijkmogelijkheden in de nabije omgeving aanwezig. Deze uitwijkmogelijkheden zijn uitgewerkt in het document “bepaling uitwijkmogelijkheden laatvlieger rond het Fraterhof te Veldhoven”.

Ontmoedigingsmaatregelen

- Voorafgaand aan de werkzaamheden worden er ontmoedigingsmaatregelen genomen.

- De ontmoedigingsmaatregelen worden genomen in de minst kwetsbare periode voor de betreffende soorten (september – half oktober).
- Er zullen voldoende tijdelijke effectief bewezen mitigerende maatregelen zijn genomen voor de aanvang van de ontmoediging waarbij minimaal de vereiste gewenningsperiode van de tijdelijke voorzieningen is verstreken.
- Alle openingen onder dakpannen worden met spouwborstels (of iets gelijkwaardigs) afgesloten of dakpannen worden geheel verwijderd.
- Alle plekken achter dakgoten worden met spouwborstels (of iets gelijkwaardigs) afgesloten.
- Alle openingen die geschikt zijn voor vleermuizen worden afgesloten met spouwborstels en/of vulschuim (of iets gelijkwaardigs) waarbij er exclusion flaps geplaatst worden zodat vleermuizen de ruimtes nog wel kunnen verlaten.
- Eventueel aanwezige nestkasten op de bebouwing worden buiten de broedperiode (winter) verwijderd.
- Schoorstenen worden afgesloten buiten de broedperiode (winter) van de te verwachte soorten zodat hier niet meer kan worden gebreed.
- Om te voorkomen dat soorten na het ongeschikt maken via aangrenzende bebouwing (niet in bezig van de initiatiefnemer) in de te renoveren woningen terecht kan komen, worden bij Witherenstraat 40 en 42 verticale spouwborstels aangebracht aan de voor- en achterzijde van deze woningen. Zodat vleermuizen zich vanuit de kopse gevel niet naar de langgevels kunnen verplaatsen.
- Het nieuwe dak wordt direct geplaatst zodra de dakpannen, tengels en panlatten verwijderd zijn. Mochten delen van het dak gedurende de nacht openblijven en indien er toch openingen zijn ontstaan waar vleermuizen kunnen wegkruipen dan worden deze openingen tijdelijk afgesloten.
- De ontmoedigingsmaatregelen zullen onder begeleiding van een deskundig ecooloog worden uitgevoerd.
- De ontmoedigingsmaatregelen worden vastgelegd in een ecologisch logboek en er wordt een fotoverslag van de ontmoedigingsmaatregelen per woonblok gemaakt.

Ontmoediging is uitgevoerd zonder de benodigde vergunning

De ontmoedigingsmaatregelen zijn bij alle woningen binnen het project, exclusief het woonblok met de laatvliegerverblijfplaats (Fraterhof 23), reeds uitgevoerd conform de beschreven werkwijze. Omdat dit is gebeurd zonder de benodigde vergunning zijn hiervoor de toezichthouders van Omgevingsdienst Brabant Noord ingeschakeld. Dit punt is verder door de toezichthouders opgepakt. De ontmoediging van de overige woningen wordt uitgevoerd vóór het broedseizoen van huismussen (dus vóór 1 maart 2025). De ontmoedigingsmaatregelen voor vleermuizen bij de overige woningen worden genomen vanaf 1 april 2025.

Permanente alternatieve nest- en verblijfplaatsen huismus

- Op veel huidige broedlocaties komt het pannendak na de renovatie weer beschikbaar. Bij woonbikken waar versnipperd bezit is, komt een extra dakgoot boven de bestaande dakgoot om zo het hoogteverschil te overbruggen. Huismussen kunnen dus in het dak een nieuw nest maken op exact dezelfde plekken als nu het geval is.
- Op 30 locaties worden inbouwkasten van type GZP2 (Unitura) gerealiseerd. De nestkasten die worden ingebouwd bevinden zich allen zo dicht mogelijk bij de huidige nestlocaties.
- Bij het plaatsen van de kasten wordt er rekening gehouden met de volgende eisen:
 - de nestkasten worden zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst;
 - de kasten worden op minimaal 3 meter hoogte geplaatst;

- er zal worden voorkomen dat kasten langdurig in de zon hangen, zodat de kasten niet te heet worden;
Er is vanuit de huismussen een duidelijke voorkeur voor de straatzijde en niet de tuinzijde. Ecologisch gezien is het daarom niet verstandig om nieuwe voorzieningen te realiseren op plekken die nu worden gemeden. Daarom is wat betreft de locaties voor de permanente voorzieningen aangesloten bij de huidige locaties. Voor de nestkasten die worden geplaatst op de westgevels geldt dat deze zich onder een dakoverstek bevinden. Hierdoor liggen ze, afhankelijk van de stand van de zon, minder lang of in het geheel niet in de zon.
- de kasten worden ook niet op een te koude plek geplaatst, d.w.z. plekken die moeilijk opwarmen of last hebben van tocht;
- de kasten worden op een plek geplaatst die niet regelmatig verstoord wordt door menselijke activiteiten. Er wordt minimaal een verstoringsafstand aangehouden van 2 meter rond de nestlocatie;
- in de directe omgeving van de nieuwe nestplaatsen zal continu voldoende dekking aanwezig zijn (3 à 4 meter hoog opgaand groenblijvende vegetatie); en
- er zal altijd (binnen 100 à 200 meter, bij voorkeur binnen 50 meter) voldoende geschikt voedsel en potentiële slaapplekken beschikbaar zijn.

Beoordeling permanente alternatieve nestlocaties huismus

De maatregel van het beschikbaar maken van het pannendak voor huismussen wordt niet akkoord bevonden. De daken worden namelijk geïsoleerd hetgeen invloed heeft op het (micro)klimaat onder het dak.

Permanente alternatieve nestlocaties gierwaluw

- Naast de al te realiseren inbouwkasten voor de huismus worden er nog 3 permanente inbouwkasten van type GZP2 (Unitura) of vergelijkbaar ingebouwd.
- Hierbij wordt voldaan aan de plaatsingseisen zoals benoemd bij de tijdelijke voorzieningen.

Permanente alternatieve verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

- Er worden op 14 locaties permanente verblijfplaatsen in de bebouwing gerealiseerd bestaande uit geschakelde inbouwstenen van type VMPPM1e en VMPPM1u.
- De verblijfplaatsen zullen bestaan uit:
 - 5 voorzieningen bestaande uit 1 x 2 (b x h) inmetsekkasten.
 - 8 voorzieningen bestaande uit 2 x 2 (b x h) inmetsekkasten.
 - 1 voorziening bestaande uit 3 x 2 (b x h) inmetsekkasten.
- Bij de keuze voor de locaties is er gevarieerd in de oriëntatie ten opzichte van de zon om zo verschillende microklimaten aan te bieden.
- Verder wordt voldaan aan de plaatsingseisen zoals benoemd bij de tijdelijke voorzieningen.

Beoordeling aantal permanente voorzieningen gewone dwergvleermuis

Conform het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024) dienen er voor elke te verwijderen verblijfplaats 4 alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd te worden. Als er minder dan 4 verblijfplaatsen terugkomen, is een ecologische onderbouwing nodig over de gezamenlijke functionaliteit van de voorgetelde alternatieve verblijfplaatsen. In dit geval zijn er 4 zomer- en paar verblijfplaatsen aangetroffen en worden er 14 alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd. Er is hierbij dus afgeweken van het Kennisdocument waarbij met factor 4 moet worden gecompenseerd. Bij de toegepaste compensatie is echter gevarieerd in formaat van de kasten, waardoor er ook ruimte is voor grotere aantallen vleermuizen in één verblijfplaats (bijvoorbeeld kraamgroepen). Door te variëren in volume en mogelijkheden te bieden voor meerdere functies wordt er beter aangesloten bij wat de lokale populatie van de gewone dwergvleermuis nodig heeft.

Verder zijn alle geschikte kopse gevels binnen het plangebied gebruikt om voorzieningen in te realiseren. Hiermee is de meest optimale spreiding van voorzieningen bereikt. Het plan voor de permanente voorzieningen van de gewone dwergvleermuis is daarom als voldoende beoordeeld.

Alternatieve laatvlieger verblijfplaatsen

- Als alternatieve verblijfplaats voor de laatvliegers worden er 4 mitigatieschoorstenen gerealiseerd (1 op de locatie van de huidige verblijfplaats en daarnaast op 3 andere locaties).
- De bestaande schoorstenen worden tot onder het dak gesloopt en hiervoor in de plaats komt een prefab schoorsteen. De afmetingen hiervan zijn: 340 x 870 x 1310 mm.
- De schoorsteen dringt door tot voorbij het geïsoleerde dak waardoor de onderzijde van de schoorsteen wordt beïnvloed door het binnenklimaat van de woning.
- In de schoorsteen worden verschillende compartimenten gemetseld om ruimtes van verschillende dimensies aan te bieden. De compartimenten staan onderling in verbinding door openingen aan de onderzijde van de schoorsteen.
- Aan beide zijden van de schoorsteen wordt een open stootvoeg gemaakt. Dit gebeurt alleen voor de linker- of rechterzijde van de schoorsteen om te zorgen dat er in de winter één deel warme lucht minder makkelijk kan weglekken.
- Daarnaast komen er twee invliegopeningen onderaan in de voorziening aan de zijde van de kopgevel. De invliegopeningen komen zo hoog mogelijk in de gevel en zijn 25 millimeter hoog en 100 millimeter breed.
- In de schoorsteen komt ook een opening zodat vleermuizen zich kunnen verplaatsen naar de ruimte onder de dakpannen.
- Aan de onderzijde van de schoorsteen wordt één baksteen los bevestigd met daarop een sensor die zowel vleermuisactiviteit als de maximale en minimale temperatuur meet.
- De eerste 3 jaar zullen de monitoringsgegevens worden gedeeld met de Omgevingsdienst Brabant Noord.

Voor de complete beschrijving van de mitigatieschoorsteen wordt verwezen naar de uitwerking mitigatieschoorsteen (Natuurlink, 2024)

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger:

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden beginnen bekend is, maar uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De vergunninghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.

3. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zo dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het mitigatieplan en de aanvullende gegevens van 15 oktober, 6 en 28 november 2024.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor vergunning is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controlerende en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.
9. De vergunninghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
10. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soorten opgenomen in de vergunning, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de vergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Specifieke voorschriften

Ontmoedigingsmaatregelen

11. Er mag niet ongeschikt gemaakt (ontmoedigd) worden voor huismussen wanneer er sprake is van winterse omstandigheden (sneeuw, ijzel en vorst).

¹ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

Dit voorschrift wordt opgenomen omdat huismussen hun nestlocatie bij winterse omstandigheden ook gebruiken als schuilplaats en omdat huismussen bij winterse omstandigheden kwetsbaar zijn en daardoor niet makkelijk kunnen uitwijken naar andere schuilplekken.

12. Op het moment van ongeschikt maken (ontmoedigen) voor vleermuizen en de 3 daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het dan geldende vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger.

Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.

13. Bij het ongeschikt maken mag geen opschuimend en uithardend (vul)schuim (PUR) gebruikt worden. Opschuimend en uithardend (vul)schuim mag alleen gebruikt worden nadat de bebouwing al ongeschikt is gemaakt, er een controleronde heeft plaatsgevonden conform de voorschriften over de controleronde én er door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.

Dit voorschrift wordt opgenomen om te voorkomen dat vleermuizen vastkleven of verstrikt raken in het (vul)schuim of onverhoopt opgesloten worden.

14. Bij het ongeschikt maken van de woning met de verblijfplaats van de laatvlieger dienen exclusion voorzieningen te worden gebruikt die voldoende groot zijn waardoor de laatvlieger de bebouwing kan verlaten.

Dit voorschrift wordt opgelegd, omdat er niet is aangegeven welk type exclusion flaps gebruikt worden. Niet alle exclusion flaps zijn geschikt voor de laatvlieger, omdat deze te klein zijn. De laatvlieger heeft exclusion flaps met bredere openingen nodig.

15. Gedurende de periode tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden dient de functionaliteit van de ontmoedigingsmaatregelen gemonitord te worden en waar nodig gerepareerd te worden. Indien ontmoedigende maatregelen gerepareerd zijn dient opnieuw een controleronde uitgevoerd te worden zoals hieronder beschreven.

Dit voorschrift is opgenomen om te voorkomen dat (exclusion) voorzieningen loslaten en/of kapotgaan gedurende de periode tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden, waardoor de beschermde soorten de bebouwing opnieuw kunnen gaan bewonen. In het logboek dient te worden vastgelegd op welke dagen de voorzieningen gecontroleerd en eventueel gerepareerd zijn.

Controleronde

16. Voorafgaand aan de werkzaamheden, na het ongeschikt maken, dient een controleronde te worden uitgevoerd.
17. Tussen het ongeschikt maken en de controleronde dienen ten minste 3 dagen te zitten, zodat vleermuizen de tijd hebben de verblijfplaats te verlaten.
18. De controleronde dient plaats te vinden conform de eisen die het geldende vleermuisprotocol stelt aan het onderzoek naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Concreet gaat het om de start- en eindtijd, onderzoeksperiode, minimale temperatuur en maximale windkracht.

19. Tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn.
20. De vleermuizen mogen na de controlerende geen toegangsmogelijkheden meer hebben tot de bebouwing.
21. Er kan pas gestart worden met de werkzaamheden na expliciete toestemming van de ecooloog.
22. In het logboek dient te worden vastgelegd op welke wijze de controlerende is uitgevoerd en wat de resultaten van de controlerende waren. De datum, de tijd, het aantal onderzoekers en de weersomstandigheden tijdens de controlerende dienen in het logboek beschreven te staan.
23. In het logboek dient te worden opgenomen wanneer de bebouwing vrij is verklaard van beschermde soorten.

De bovenstaande voorschriften over de controlerende worden opgenomen om te voorkomen dat het gebouw onterecht vleermuisvrij wordt verklaard en dat er nog vleermuizen aanwezig zijn in het plangebied ten tijde van de werkzaamheden.

Onverwachts aantreffen soorten

24. Indien tijdens de werkzaamheden (niet zijnde ongeschikt maken) toch huismussen, gierzwaluwen, gewone dwergvleermuizen en/of laatvliegers worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden. Vervolgens dient de ecooloog geraadpleegd te worden om een plan op te stellen hoe hiermee wordt omgegaan. De werkzaamheden mogen pas hervat worden als de beschermde soort uit de bebouwing verdwenen is. In het logboek dient te worden vastgelegd hoe er wordt omgegaan met de aanwezige soort.

Dit voorschrift is opgenomen om te voorkomen dat individuen verwond of gedood worden door het uitvoeren van de beoogde werkzaamheden.

Permanente alternatieve verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

25. De permanente verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis dienen op een hoogte van minimaal 4 meter te worden gerealiseerd. Als een voorziening boven een aanbouw, lift of cv op het dak wordt geplaatst, moet een vleermuisvoorziening hier minimaal 2 meter boven worden geplaatst.

Dit voorschrift is opgenomen omdat bij de maatregelen is benoemd dat vleermuisvoorzieningen op minimaal 3 meter hoogte worden geplaatst. Dit is niet conform de eisen uit het recentste Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024).

Alternatieve verblijfplaatsen laatvlieger

26. Naast de sensor die wordt aangebracht aan de onderzijde van de schoorsteen (binnen isolatieschil) dient ook iedere schoorsteen te worden voorzien van een sensor aan de bovenzijde van de voorziening (buiten isolatieschil).
27. Middels de monitoring dient ook vastgesteld te worden welke soorten gebruikmaken van de voorziening (bijvoorbeeld middels inspectie op uitwerpselen).

Deze voorschriften worden opgenomen om meer inzicht te krijgen in de temperaturomstandigheden in de voorziening en in het gebruik van de voorziening door vleermuizen. Deze informatie kan gebruikt worden bij eventuele toepassing van deze voorzieningen in toekomstige projecten.

Verwijderen tijdelijke voorzieningen

28. De geplaatste alternatieve nestlocaties voor de gierzwaluw aan Magisterstraat 1 dienen te worden gezien als potentiële nestlocaties. Wanneer blijkt dat (een van) de tijdelijke voorzieningen in gebruik is door gierzwaluwen dienen ook op deze locatie permanente

nestplaatsen conform het kennisdocument van de gierzwaluw (BIJ12, 2023) in de nieuwbouw te worden gerealiseerd.

Dit voorschrift wordt opgenomen omdat de kasten aan Magisterstraat 1 niet permanent kunnen blijven hangen. Deze bebouwing wordt namelijk gesloopt. Middels dit voorschrift wordt geborgd dat wanneer de tijdelijke kasten in gebruik zijn genomen, er ook op eenzelfde locatie permanente voorzieningen worden ingebouwd. Dit voorkomt dat de gierzwaluwen veelvuldig moeten blijven verhuizen.

29. De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente voorzieningen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes conform de beschikbare Kennisdocumenten van de huismus (BIJ12, 2023), de gierzwaluw (BIJ12, 2023) en de gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024) en de aangetroffen functies.
30. Het eventueel verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient plaats te vinden buiten de kwetsbare periodes van de soorten. Voor vleermuizen betekent dit dat er ongeschikt gemaakt dient te worden in de actieve periode (globaal van half april tot half oktober). Voor de huismus en de gierzwaluw geldt de broedperiode als kwetsbare periode, de broedperiode loopt globaal van 1 maart tot 1 oktober. De kwetsbare periodes kunnen eerder starten of langer doorlopen als gevolg van de weersomstandigheden en het seizoen verloop.
31. Vóór het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient gecontroleerd te worden of de voorziening 'leeg' is. De voorzieningen mogen alleen verwijderd worden op het moment dat er geen individuen in aanwezig zijn.

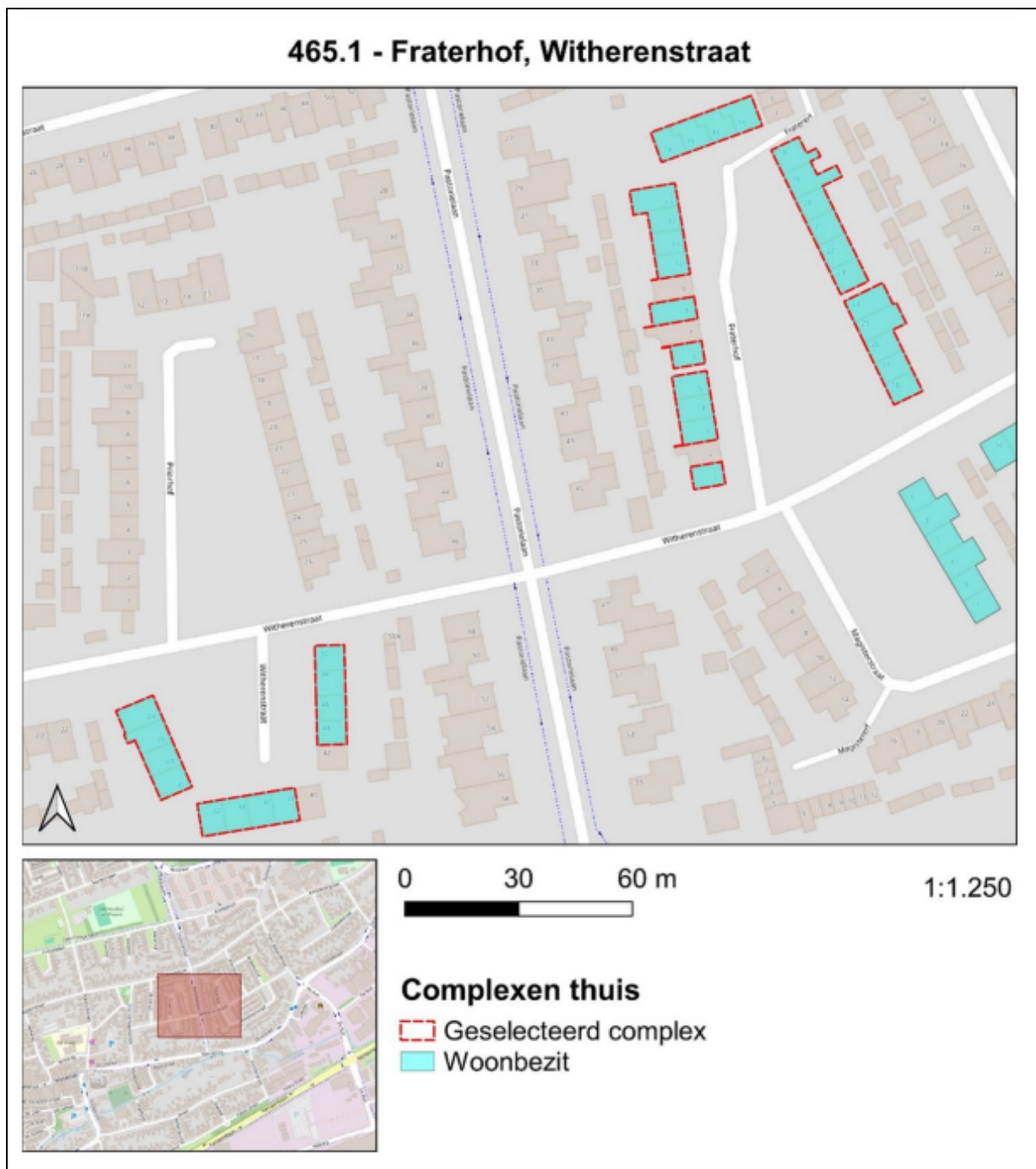
Bovenstaande voorschriften zijn opgenomen om te voorkomen dat de tijdelijke voorzieningen te vroeg worden verwijderd en/of worden verwijderd op een moment dat het huismussen, gierzwaluwen en gewone dwergvleermuizen verstoord.

Door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger niet in het geding. Dit omdat voor, tijdens en na de werkzaamheden maatregelen worden getroffen en het gebied ingericht wordt.

3. Conclusie

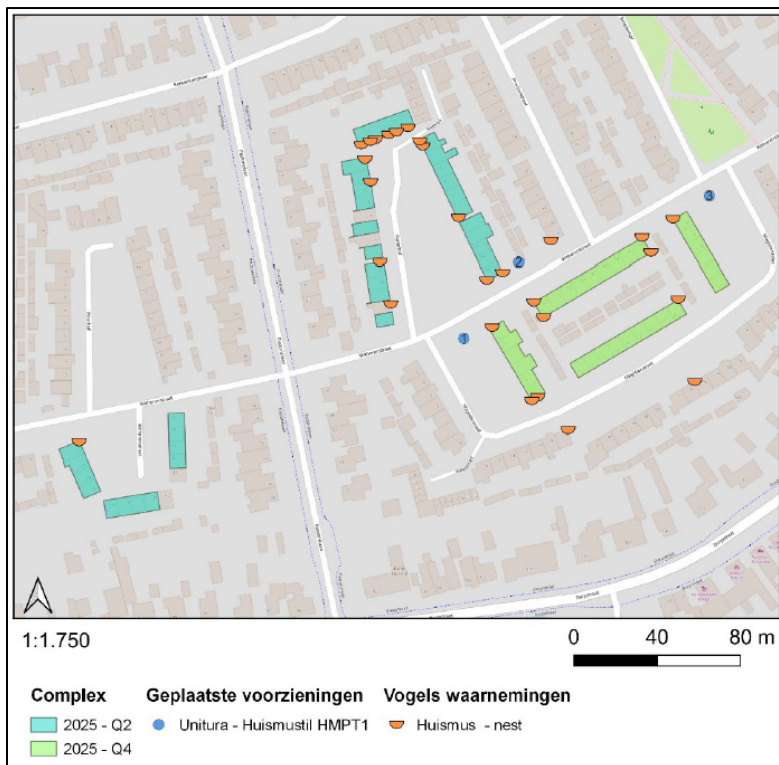
De gevraagde omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet, voor een flora- en fauna-activiteit, wordt voor de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger en beschreven activiteiten verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie

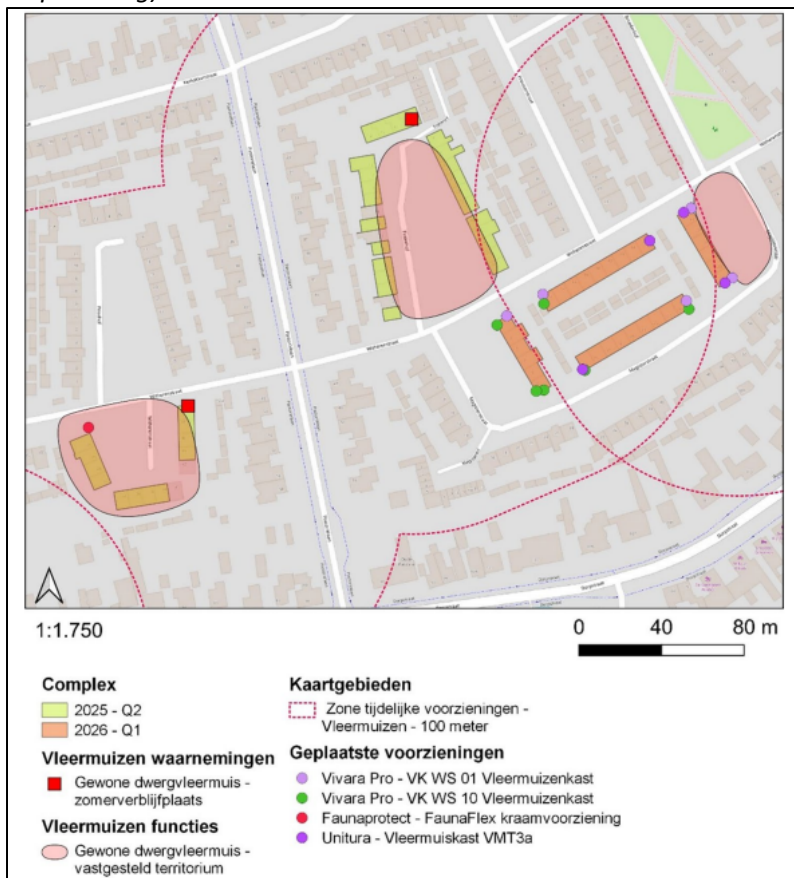

Figuur 1. Locatie van de te verduurzamen woningen aan het Fraterhof en de Witherenstraat te Veldhoven. De activiteiten vinden plaats aan de rood omlijnde woningen.

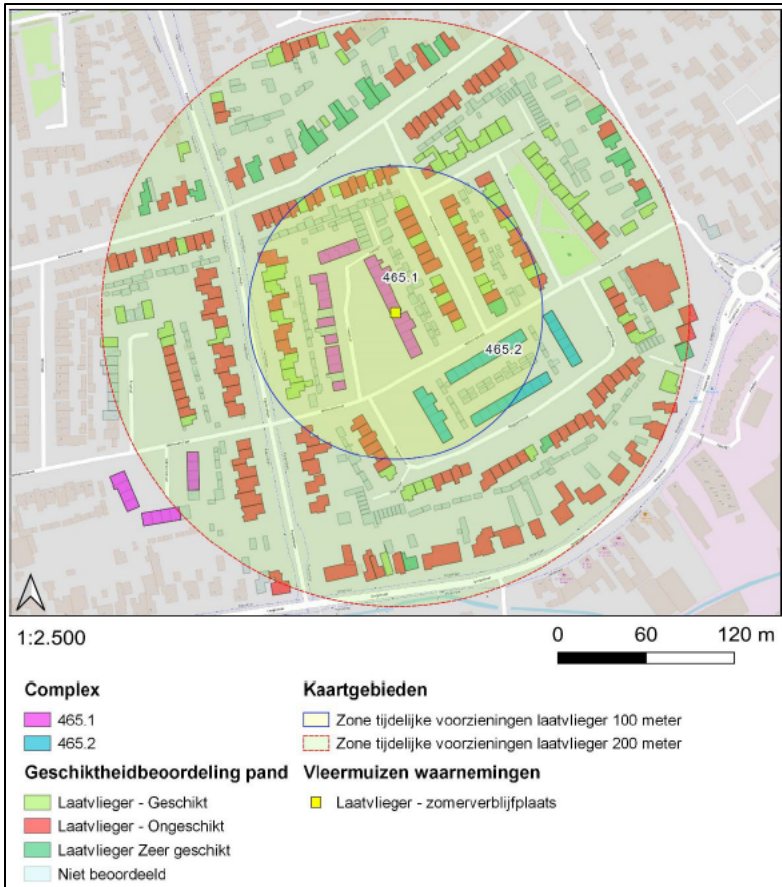
Bijlage 2. Locaties van de maatregelen

Figuur 2. Locaties van de aangetroffen huismusnesten en de gerealiseerde huismustillen (na verplaatsing).

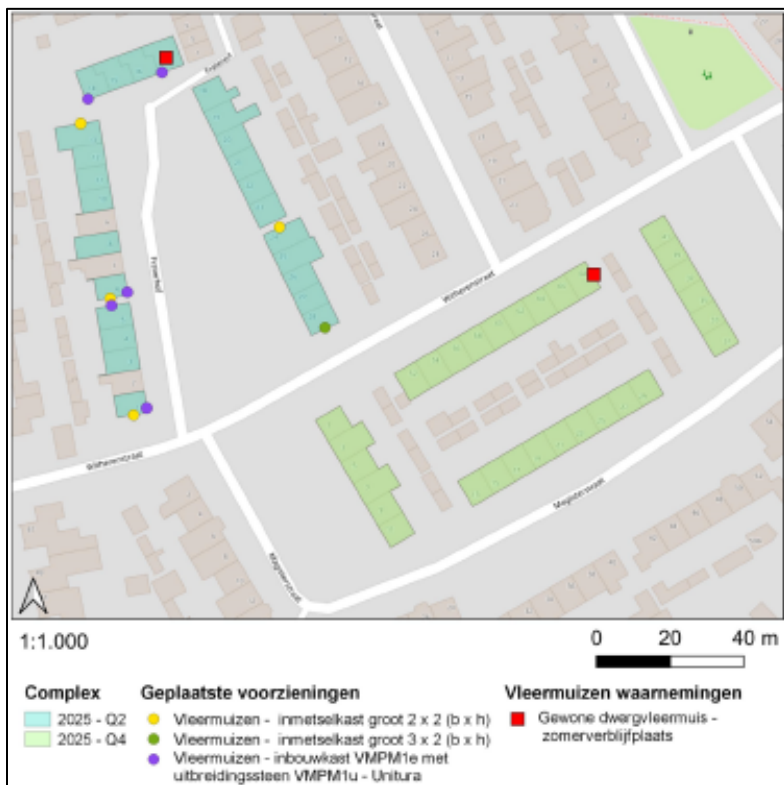
Figuur 3. Locaties van de aangetroffen zomerverblijfplaatsen en paarterritoria van de gewone dwergvleermuis met daarbij de gerealiseerde tijdelijke voorzieningen.

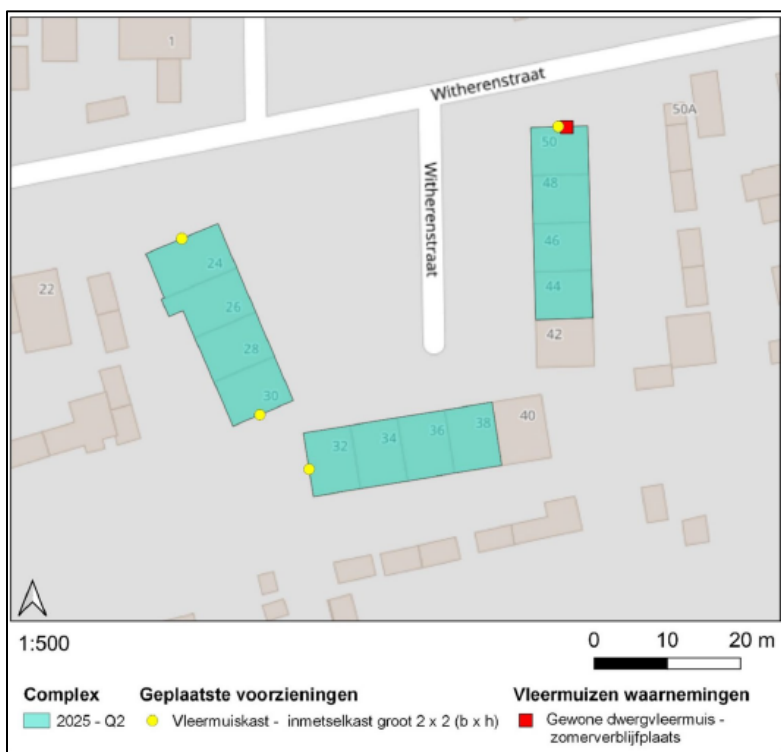
Figuur 4. Locatie van de huidige zomerverblijfplaats van de laatvlieger en de geschikte uitwijkmogelijkheden in de omgeving.

Figuur 5. Locaties van de oorspronkelijke nestlocaties en de locatie van de toekomstige permanente huismus- en gierzwaluwvoorzieningen (type GZP2, Unitura). In de Witherenstraat worden er daarnaast ook nog 4 gierzwaluwkasten geplaatst (deze staan niet op het figuur).

Figuur 6. Locatie van de oorspronkelijke zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de locatie van de toekomstige permanente vleermuisvoorzieningen aan het Fraterhof.

Figuur 7. Locatie van de oorspronkelijke zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en de locatie van de toekomstige permanente vleermuisvoorzieningen in de Witherenstraat.

Figuur 8. Locatie van de oorspronkelijke zomerverblijfplaats van de laatvlieger en de locatie van de toekomstige permanente laatvliegervoorzieningen.

Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten	
Omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit	
<u>Gegevens</u>	
Aanvraagnummer	Z/227309
Naam initiatief	Renovatie woningen Fraterhof en Witherenstraat te Veldhoven
vergunningsperiode	voor de periode vanaf de datum van bekendmaking van dit besluit tot en met 31 december 2026
Vergunninghouder
Naam aanvrager
Adres
PC-Woonplaats
<u>Gegevens werkzaamheden:</u>	
Contactpersoon uitvoering werkzaamheden
Telefoonnummer (vast)
Telefoonnummer (mobiel)
Contactgegevens ecooloog betrokken bij uitvoering
Locatie(s) werkzaamheden
Datum gereedkomen compensatiemaatregelen
Datum start werkzaamheden
Overzicht planning werkzaamheden
<i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 werkdagen van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i>	
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl